

[Bertel Dahlgaard.]

Jeg skal dernæst vende mig til enkelte af forslaget andre betydningsfulde bestemmelser. I forslaget § 19 foreslås oprettet et forsvarets materielnævn, der skal være et rådgivende organ med hensyn til alle anskaffelser af materiel fra ind- og udland. Jeg forstår, at man herigennem søger at skabe en sikkerhed for, at staten ikke ved indkøb af materiel bliver misbrugt økonomisk set. Jeg sympatiserer i høj grad med denne tankegang og tror, at en sådan bestræbelse i høj grad er tiltrængt både med hensyn til anskaffelse fra indlandet og i særlig grad vel nok med hensyn til indkøb i udlandet. Det høje ting vil erindre, at det radikale venstre i efteråret her i tinget fremsatte forslag til beslutning om, at anskaffelse af materiel til det militære og civile forsvar skulle ske efter samråd med økonomisk og forretningsmæssigt sagkyndige, og at alle økonomiske dispositioner vedrørende militære anlæg skulle træffes efter sådant samråd. Jeg er overordentlig tilfreds med, at denne tanke er taget op her og udformet i forslaget. Jeg vil dog gerne sige, at jeg håber, der må blive en nærmere forhandling i det kommende udvalg om hele dette forhold, og jeg vil gerne bede den højtærede forsvarsminister her give tilsagn om, at der ikke, forinden en sådan nyordning er trådt i kraft, træffes principielle beslutninger om nye militære indkøb fra udlandet.

Jeg ville også gerne, at der må blive forhandlet nærmere om dette nævns sammensætning. Det forekommer mig, at den foreslåede sammensætning er for ensidig, og i hvert tilfælde måtte det vel være en selvfølge, at prismyndighederne får en repræsentant i nævnet.

Jeg mener iøvrigt, at det er værd at overveje den tanke, der omtales i bemærkningerne til § 19, eventuelt at antage en speciel indkøbsleder, men alt vil jo i så tilfælde stå og falde med, at man kan finde den rette mand til denne post.

Jeg vil endvidere gerne understrege udtalelsen i bemærkningerne om hensigtsmæssigheden af at supplere den regnskabsmæssige kontrol med et kritisk økonomisk tilsyn med forvaltningen af forsvarets forskelligartede materielle værdier og de dispositioner, der er forbundet med administrationen af disse. Jeg tror, at det ikke blot er en for-

nuftig tanke, men at det simpelthen vil være nødvendigt under den oprustningspolitik, regeringen og flertallet her i tinget er gået ind i, hvis den værste letsindighed i brugen af økonomiske midler skal undgås.

Jeg skal endelig knytte nogle bemærkninger til forslaget § 14 om forsvarets bygningstjeneste. Jeg ser, at den af forsvarsministeren nedsatte kommission af 29. juni 1949 til behandling af den administrative organisation i sin betænkning bebuder, at man vil gøre opbygningen af bygningstjenesten til genstand for en særlig undersøgelse. Jeg tror, det er meget påkrævet, og rigsdagen bør sikkert også ved dette forslags behandling interessere sig for dette spørgsmål.

Man må jo ved vurderingen af denne sag erindre, at der for hærens bygningstjeneste foreligger en dobbelt opgave. For det første kræver denne tjeneste ganske den samme sagkundskab, som kræves indenfor det civile byggeri, den samme både ingeniørmæssige, arkitektmæssige og håndværksmæssige kunnen og viden, og denne side af bygningstjenesten berører langt den overvejende del af de meget store økonomiske midler, der anvendes i det militære byggeri. Ved siden deraf kræver tjenesten selvfølgelig en vis til sætning af militært teknisk og praktisk militær viden, men denne side af bygningstjenesten er økonomisk set det underordnede.

Ud fra et rent sagligt synspunkt må disse faktiske forhold formentlig føre til, at bygningstjenesten bør udskilles fra militæret og henlægges til en civil institution, der får særlig bistand på de specielle områder fra militært teknisk side. Under den nugældende ordning besættes jo alle ledende poster i bygningstjenesten med officerer, medens der kun ved de enkelte byggearbejder benyttes, såvidt jeg ved, kontraktmæssigt ansatte civile arkitekter og ingeniører. Jeg skal og kan slet ikke her udtale noget skøn over, hvorvidt den ingeniørmæssige uddannelse indenfor hæren, som officererne har gennemgået, er ringere eller forbundet med færre kundskaber end den uddannelse, som den praktisk arbejdende tekniker i vor tid må have, men det synes givet, at den ikke i henseende til økonomisk vurderingsevne står mål med, hvad der må kræves ved forvaltningen af så uhyre beløb, som det her